

Ústredná knižnica Slovenskej akadémie vied Klemensova 19, 814 67 Bratislava 1

Bratislava – 26. november 2009 – V Lyceálnej knižnici v Bratislave sa zachovala najväčšia zbierka historických glóbusov na Slovensku. Najstarší zachovaný exponát je Uranographiu, ktorý vyrobili v Amsterdame okolo roku 1700. Dnes sa slávnostne otvára výstava Zem a nočná obloha očami novoveku, ktorej súčasťou je aj zbierka glóbusov.

Zbierka obsahuje mnohé hviezdne a zemské glóbusy z 18. a 19. storočia, vrátane prvého uhorského hviezdneho a zemského glóbusu. Jej súčasťou je aj tretí najstarší zachovaný glóbus na slovenskom území. Je to zemský glóbus Cosmothere z roku 1706.

Všetky zachované glóbusy boli v rôznej miere poškodené. Boli to jednak nánosy nečistôt, znehodnotenie po neodbornej údržbe, ale aj deformácie, trhliny a praskliny, chýbajúce, odpadávajúce a poškodené súčasti. Tri glóbusy boli v nekompaktnom stave.

„Stav zbierky historických glóbusov Lyceálnej knižnice v Bratislave vyžadoval reštaurátorský zásah ako jediný spôsob zastavenia ich postupnej degradácie a zároveň ako prostriedok prinávratenia ich kultúrnej a estetickej hodnoty,“ uviedla Ivona Kollárová, vedúca oddelenia rukopisov a starých tlačí Ústrednej knižnice SAV a autorka projektu, ktorého cieľom je okrem záchrany zbierky pritiahnúť záujem verejnosti k tomuto segmentu kultúrneho dedičstva.

Projekt podporila Nadácia VUB čiastkov 16 597 EUR (500 000 SK). Ďalšími partnermi Ústrednej knižnice SAV sú Cirkevný zbor Evanjelickej a. v. cirkvi na Slovensku Bratislava, Univerzitná knižnica v Bratislave, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a Slovenské národné múzeum – Historické múzeum v Bratislave.

Od zajtra bude preto výstava sprístupnená až do 19. decembra verejnosti na Barokovom nádvorí Univerzitnej knižnice v Bratislave.

Cieľom výstavy je predstaviť dejiny glóbusov v kontexte s vývojom astronómie, geografie, matematiky a mapovej projekcie. Prezentuje originálne vydania odborných diel obsahujúcich poznatky o výrobe glóbusov a armilárnych sfér, o glóbusovej projekcii, ale tiež o tom, ako glóbus používať, ako pomocou neho riešiť geografické a astronomické zadania. Výstava sprístupňuje samotné reštaurovanie glóbusov ako špecifický odborný a umelecký proces prostredníctvom fotografií a videosekvencií.

Viac informácií na www.globusy.sav.sk alebo www.uk.sav.sk

Doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.
Ivona.Kollarova@savba.sk

Projekt podporili:

NADÁCIA VÚB